

WAKITÀ UWANA MASLA MATAPLA ANIK ATSETSÈR À AZLA IBƏRANƏŋKOWEN Lettre aux H'ebreux

*Yesu la uwana aduwa azlaməna mapəh à atà
gay à ahàl*

uwana uwarà gesina

¹ Dagay uwara, ajuvaw Zəzagəla apèhàhàh à azlababa gami madzidziga, aslàläh à atà azlaməna mapəh à atà gay à ahàl à wanj, apèh à atà gay la azlatetèvi anik anik gesina. ² Zəzagəla apəhay tsəräh à lakana uwana makəd' gəl à ahəŋ aŋa mas à waŋ aŋa Yesu. Ama lakana avà à anu Kona aŋha. Aguwà à uda kà la ahàl aŋa Kona aŋha, à uwana Zəzagəla apèh à anu, adahàŋ gudəŋ à vok. Zəzagəla afà à ahəŋ agədàŋ à afik kà masla aŋa makoray lakəl aŋa tatak gesina, ³ kà masla la uwana mənəŋa mazləbəy aŋa ndzədəa aŋa Zəzagəla. Masla kà kalkal la Baba aŋha Zəzagəla. La gay aŋha tsikaslaga akès dèwdèw tatak uwana la gudəŋ la vok. Adahà tetèvi anik à ahəŋ la uwatà la uwana Zəzagəla azèb tsakana à azladza lakəl ala gesina, kà atà aŋa magay sətaka. La lig aŋa uwaga la ahəŋ, ahàd, adzà madzay la ahàl kaf aŋa Zəzagəla lakəl, kà makoray la masla.

Yesu kà aduwa azlamalika gesina

⁴ Gay gà la uwaga, Zəzagəla adahàj Kona ańha, aduwa azlamalika gesina, kà uwana slém uwana avà à Kona ańha kà, aduwa ańja azlamalika uwanay gesina. ⁵ Tetuw tetuw Zəzagəla apèh à azlamalika kiya uwanay aw:

"Kak Kona gulo, dagay lakana azladza tadàsəlay la paraka."[☆]

Malika la ahəj tetuwa à uwana:

"Gədàgøy Baba ańjak, ńgaha kadàgøy Kona gulo",

agòðal aw. ⁶ Ama la kaslà uwana Zəzagəla asal masləl Kona ańha à wanj, uwana lakəl ańja tatak gesina la gudəj la vok agòð:

"Akul azlamalika gulo gesina slékàwàw masla!"

⁷ Lakəl ańja azlamalika kà, Zəzagəla agòð:

"Adahà atà kà afad' gà, ńgaha azlamayà ańha, azlaalàh akàl aya babay."

⁸ Ama lakəl ańja Kona ańja Zəzagəla kà, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakəl ańha kà:

"Kak la uwana Zəzagəla, kadàkoray ańja koksi-koksi, kadàkor tsəhay ańjak lela.

⁹ Azlatatak dziriga gà uwana awoyań, ama azlamawisiga kà, asa à ka atà aw, kapəsew atà ańja tetuwa. Gay gà la uwaga, Baba ańjak Zəzagəla azalà ka, ńgaha apakàkala məńga gà la mav à ka maslay məńga dafuwa à gay ańja azladeda ańjak."[☆]

¹⁰ Zəzagəla agòð aya lakəl ańja Kona ańha:

[☆] **1:5** 1.5 2 Samuyel 7.14; Mahabay 2.7   [☆] **1:9** 1.9 5Musa 32.43;
Mahabay 45.6-7; 104.4

"Kak Sufəl dagay la madzəka, kak la uwana kadahà gudəñ à vok la ahàl aŋjak, la uwana kadahàŋ zagəla babay.

11 Dèwdèw tatak uwana kadahàŋ kà, adàdəv à gay, ama kà aŋjak kà, kadàdza à ahəñ bokuba uwana kak la ahəñ la uwaga kiya uwaga uwanay aŋja koksikoksi. Azlatatak uwaga gesina tadàpakahay makoz bokuba azlalukut uwana atsəkway.

12 Bokuba uwana kakəl lukut à abà, kiya uwaga la uwana kadàkəl à abà aŋja mafay aslələf à gəł. Ama kak kà, kak la ahəñ bawtawta madz à ahəñ aŋjak adàkəd' gəł à ahəñ aw."[☆]

13 Aga la ahəñ amiyaka tekula aŋja azlamalika à uwana Zəzagəla apəhal gay kiya uwanay aw:

"Dzà madzay la ahàl kaf gulo lakəl, tsərəh à uwana gəðuw azlaməna məzam aŋjak! Gəpaka azlaməna məzam aŋjak bokuba azlatatak maf asik à afik aŋjak."[☆]

14 Azlauwa azlauwana tapakà azlamalika uwa? Atà kà azlaməna sləray aŋja Zəzagəla. Zəzagəla asləl atà kà mad mazlak azladza uwana adàbəl atà.

2

Məpəsew tatak uwana Zəzagəla apəh à anu aw

¹ Tsa Zəzagəla aþadənumà la Kona aŋha kà, məpəzl sləm gami à gay uwana apəh à anu à ahəñ, kà anu aŋja maz à tetəvi delga la tsəh ala

---

[☆] **1:12** 1.12 Mahabay 102.25-27   [☆] **1:13** 1.13 Mahabay 110.1

dogdogog aw. ² Məsəl kà gay uwana azlamalika tasəlla à waŋ kà, agèd à afik. Azlauwana tafàl sləm aw, ŋgaha la azlauwana takès aw kà, seriya uwana Zəzagəla adùkwatàŋ à gəl, kà azlawla atà ndzer. ³ Kakay mətəfay à banja mapak gay aŋa maſəlay ala kà gay deyday ma? Gay aŋa maſəlay uwana Sufəl Yesu azàŋ kà, azlaməna mazəŋ la uwana tagədàŋ à afik: 'Tida la abà aw', Zəzagəla agòd. ⁴ Zəzagəla la gəl aŋha babay apəhla ala kà gay uwaga kà ndzer, la madəhəŋ azlamasəlay anik anik, ŋgaha la azlatatak nadzipo gà, avà maslay kà à Masasədok tsidəŋja, kà atà aŋa madəh azlatatak bokuba uwana asal.

Yesu apəhanula tetəvi uwana anaka məbəl ala

⁵ Uwaga kà azlamalika à uwana Zəzagəla abèk atà à ahəŋ, kà aŋa makor gudəŋ uwana adàsa à waŋ aw, ŋgaha à uwana məpəhay babay la abanay aw. ⁶ Tekedika la wakità Zəzagəla la abà kà tatsetsèr kà:
'Mana à dza asik kà mafal sləm la mazlakəŋ ma.

⁷ Kazàŋ à vədəh la tsəh aŋa azlamalika, kà aŋa kaslə ŋuv la lig la ahəŋ kà, kavàl masləkaway bokuba uwana tasləkawla məŋ sufəl.

⁸ Kà madegolay uwaga à uwana, tafà tatak gesina à tsəh asik aŋha.[⊗]

Uwaga kà apəhay kà ləkəl aŋa Yesu uwana Kona aŋa dza. Kà uwana tapəh kà kiya uwanay, Zəzagəla afà tatak gesina à tsəh aŋha. Uwaga asal magoday kà, tatak gesina kà la tsəh aŋha

---

[⊗] **2:8** 2.8 Mahabay 8.4-6

pəra. Ama aŋa lagonay kà, mənaŋa akor azlatatak uwaga la dazuwaya dadàŋ aw. ⁹ Ama məsəl kà Yesu akor azlatatak gesina uwara. Kà aŋa kaslà ŋuv, Zəzagəla afà à tsəh aŋa azlamalika kà, la vok mahamay aŋa Zəzagəla aməts kà aŋa azladza gesina, kà mas ŋgərpa. La mamətsay aŋa Yesu la uwana, Zəzagəla avàl məŋga, kiya masləkaw sufəl. ¹⁰ Tatak gesina kà aguwà à waŋ kà la slaka Zəzagəla, adahà à atà kà kà aŋha. Kiya uwaga assal kà mapak Yesu ala sətaka la ŋgərpa uwana asà, ŋgaha azladza aŋuvaw aŋa magay azlabəza aŋha, ŋgaha kà atà aŋa mad à slaka mazləb̄ay aŋha à abà. Uwaga kà Yesu la uwana aga atà la huma kà maɓəl atà.

¹¹ Yesu la gəl aŋha apaka azladza ala sətaka, atà la Baba tekula, Zəzagəla la uwana Baba aŋatà. Gay gà la uwaga Yesu azala atà ala: Azladeda. Ziruwi azəŋ kà aŋa uwaga aw. ¹² Gay gà la uwaga agòdf:

“Gədəpəhla sləm aŋak ala la slaka azladeda gulo, ŋgaha la huma maham à ahəŋ aŋa tsəhay aŋak kà mazləb̄ ka.”

¹³ Ngaha kà:

“Gədəfa vok gulo à kak Zəzagəla à afik.”

Ngaha aya kà:

“Gi la uwanay la azladza uwana asakà, kà gəbəl atà.”¹⁴

¹⁴ Azladza uwana apəhay la abanay kà, uwaga kà anu uwana la sləb̄ vok. Kà uwaga Yesu la gəl aŋha adapakay babay bokuba dza la sləb̄ vok, ŋgaha kà la mamətsay aŋha kà aslala vok aŋa

---

❖ 2:13 2.13 Mahabay 22.22; Yesayya 8.17-18

makalàh ndzədfa aña seteni à ahəŋ, uwana aga la maslay kà makadz azladza. ¹⁵ Yesu adfahàŋ kiya uwanay, kà guba makəs azladza kà mamətsay aña aw. Dagay uwarà tadzadzàràhà vok la guba aña mamətsay la abà, la abà gà kà, masla azəb guba uwaga ala. ¹⁶ Ndzer, wakità Zəzagəla apèh kà azlamalika la uwana tasà à wanj kà aña mapəhay aw, ama asà à wanj aña mazlak mayyi à tsəh ala aña Abərahəm. ¹⁷ Baməraka akəs vok kà apakay kiya azladeda aňha gesina, kà magay məŋ madzahaga uwana adfah sləray kà aña Zəzagəla, kà masla aña mazəb tsakana à azladza ləkəl ala, ńgaha asəlla atà vok la masla. Uwaga məŋ madzahaga delga gà ńgaha masla vok mahamay gà. ¹⁸ Lagwa aslala vok azlak azlauwana mapapatay apapat atà, kà uwana asà ńgərpa, ńgaha agà mapapatayga.

3

Yesu kà aduwa Musa

¹ Azladeda, la kità Zəzagəla babay atsatsàmànì akul kà akul aña magay tsəhay aňha. Baməraka la uwaga kà, fàw vok ankul à Yesu à afik, masla la uwana Zəzagəla asləl à wanj kà masla aña magay məŋ madzahaga aña madiŋal gəl à vok gami, uwaga masla la uwana, masla masəlla anu vok la Zəzagəla, uwanay la uwana məziŋ la dazuwaya. ² Yesu kà dza delga la slaka Zəzagəla, uwana akəsànì kà madfəhəŋ sləray uwanay, bokuba Musa uwana agà delga la sləray aňha la abà uwana adfahàŋ, kà aña azladza hud' gày aña Zəzagəla babay. ³ Tazləb dza

uwana anjàl gày cəaduwa à gay gày la gəl anħha. Lakəl anja Yesu la Musa babay kà kiya uwanay. Masləkaway uwana məsləkaw Yesu kà, aduwa anja Musa. ⁴ Ndzer, azlagày gesina kà, dza la uwana arjalàh atà, ama dza uwana adahà tatak gesina kà Zəzagəla. ⁵ Haday, Musa kà anja masla sləray anja Zəzagəla uwana adahàhàj lela la huđ gày anħha gesina kà, sləray anħha kà apahla à azladza azlatatak uwana Zəzagəla adàpəhay la huma la gay. ⁶ Ama anja Kristu kà, ndzer masla Kona anħha, uwana anəŋla huđ gày anja Baba, bokuba magoday, masla kà lela la tsəhay sləray anjatà uwana la abà, adseħəj babay. Anu tsəhay anħha, anu babay kà anu azlaməna huđ gày anħha, à baňa məda à huma à gay la mawad vok à uda, məfa madzugway gami à azlatatak uwaga à afik la marabay, tsərəħ à makəd gəl à ahəj

Zəzagəla adav maduw ləv à tsəhay anħha

- ⁷ Gay gà la uwaga Masasəđok Zəzagəla agòd: "Lakana baňa katsənaw kuda anja Zəzagəla kà,
- ⁸ Tsəħħàwwal sləm. Kadzadzañaw gəl ala, bokuba uwana uwarà azlababa anķul madzidziga tadahàhàj aw, la kaslà uwatà, atà la fəta la abà, tadzà à ahəj la abà mavay dzik ufad. Atà kà, tapəsèw Zəzagəla, ngaha tagùr masla.
- ⁹ Tanəŋà azlatatak dzəba anħha səla aw gà uwana adahàhàj, dagay mavay dzik ufad bay, tagùrla.

10 Gay gà la uwaga, lèv azàŋ à gi lakəl aŋa azladza uwaga. Gəl adakač à atà à vok, tatsən tetəvi gulo dadàŋ.

11 Kà uwaga à uwana gəfàh akur à ahəŋ, la magod à azladza uwaga kà: Tetuw kadàdiya à slaka maduw lèv gulo à abà aw!"*,¹² Zəzagəla agòd. **12** Azladeda gulo, dahàw haŋkəli kà dza la tataka aŋkul kà aŋa magay la lèv mawisiga, ŋgaha kokuda madinjal gəl à Zəzagəla à vok aya, kà masla aŋa masakiya à masla uwana la tsəh ala la sifa aw. **13** Ama tsatsəhàhàw vok ala kà akul à akul koksikoksi, kà seteni aŋa mavavar akul à mawisiga à abà aw, ŋgaha kà akul aŋa magay azlaməna mapəseway babay aya aw. Dàw à huma à gay la madəhəŋ kiya uwany koksikoksi, kà uwana lakana kà, Zəzagəla asal mabadma à anu à ama aya. **14** Baŋa anu məda à huma à gay la makəs azlatatak uwana mədinjal gəl à vok, dagay la madzəka tsərəh à makəd gəl à ahəŋ kà, kiya uwaga haday, mədàgay azladza aŋa Kristu.

15 Aganay à uwana tatsetsèr à wikità Zəzagəla à abà:

'Baŋa katsənaw kuda aŋa Zəzagəla lakana kà, kadzadzanjaw gəl ala, bokuba uwana kadadzadzanjawwaŋla uwarà.'*

16 Azlauwa azladza uwana tatsənà kuda aŋha, ŋgaha tapəsèw uwa? Ndzer, azladza gesina uwana dagay uwarà Musa aguwà à atà à huma kà masəlla atà à uda la gudəŋ Misəra. **17** Kà madegolay ma, uwa à uwana Zəzagəla agà

---

* **3:11** 3.11 Mahabay 95.7-11   * **3:15** 3.15 Mahabay 95.7-8

magurayga mavay dzik ufad uwa? Ndzer kà, atà azladza uwana tadahà tsakana. Kà uwaga à uwana tamàts à feta à abà. ¹⁸ Kà azlauwa? Kà azladza uwaga à uwana: ‘Gəfàha akur à ahəñ kà la tetuwa tadàbèk asik à slaka gulo uwana à abà gədàduw lèv aw’, agòd. Ndzer uwaga kà, kà azlauwana takweskà gay aňha. ¹⁹ La kiya uwanay kà, azladeda gulo, mənəñəñ kà tañèk asik à slaka maduw lèv à abà aw kà, kà uwana tadiñ gəl à Zəzagəla à vok aw.

4

¹ Dagay uwarà, Zəzagəla apèh à azladza kà adàv tetəvi à azladza kà madla atà à slaka maduw lèv aňha uwana apèh à ahəñ kà agèd à afik, kiya uwatà kà uwaga kà, mədàh hañkəli kà tekula la tataka aňami aňa magəd à lig, ńgaha kà masla aňa mad à abà aw aw. ² Tapèh à anu gay matsidayga, bokuba uwana uwarà à azlababa madzidziga tatsənàñ babay. Ama gay matsidayga, uwaga azlakà atà aw, tadà à slaka maduw lèv uwatà à abà aw, kà uwana takès gay uwatà aw. ³ Uwaga kà anu la uwana mədàda à slaka maduw lèv uwatà à abà, anu uwana məkès gay uwaga. Agòd lakəl aňa azlauwana takès gay uwaga aw kà:

“Gəpàk lèv lakəl aňatà, gəfàha akur à ahəñ kà tetuwa tadàdiya à slaka maduw lèv uwatà à abà aw!”[☆]

Zəzagəla adèv sləray aňha à gay dagay uwarà, à mok uwana adfahà gudəñ à vok. Kiya uwaga kà, maduw lèv kà aga la ahəñ ndzer. ⁴ La azlaslaka

anik, la wakità Zəzagəla la abà, tapèh lakəl aŋja mahənay mədəf:

'Zəzagəla adəvà sləray aŋha à gay la mavakay mukwa. La mamədəf gà kà, adùw ləv.'[☆]

⁵ La azlaslaka anik Zəzagəla agòd aya babay:

'Tetuwa tadàdiya à slaka maduw ləv gulo à abà aw.'

⁶ Azladza uwana tatsənà gay matsidayga terənə bay, tadà à abà aw, kà uwana takès gay uwaga aw. Uwaga kà adzàdla: Slaka maduw ləv kà aga la ahən, ŋgaha azladza anik tadàda à abà.

⁷ Gay gà la uwaga, Zəzagəla adahà zamana anik uwana anu la abà lakana. Uwaga adahà mavay dən̄ la lig la ahən, mok uwana apèh azlagay uwanay à David à ahàl kà, azlagay uwana mədatsetseray adagay kà:

'Lakana baŋa kadatsənawwaŋ kuda aŋha kà, fàwwal sləm, kadzadzaŋaw gəl aŋkul ala aw.'[☆]

⁸ Agayŋa Josu'e abəzla azlababa gami à slaka maduw ləv uwaga à abà, ndzer kà, naka Zəzagəla apəhay lakəl aŋja zamana maduw ləv anik aya aw. ⁹ Uwanay asal magoday kà, azladza aŋja Zəzagəla kà, atà la tetəvi la ama aŋja madiya à slaka maduw ləv aŋja Zəzagəla à abà, bokuba uwana aduw ləv mahənay mamədəf. ¹⁰ Dza uwana adiyà à slaka maduw ləv aŋja Zəzagəla à abà kà, masla kà adah sləray aya aw, masla kà sləray aŋha adadəv à gay, aduw ləv suwanj, bokuba uwana Zəzagəla aduw ləv la sləray aŋha la abà bay. ¹¹ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məwad

vok à uda, kà anu aŋa madiya à slaka maduw lèv uwatà à abà. Mèdaha haŋkeli kà anu aŋa magəd à lig bokuba azlababa madzidziga uwana takweskà Zəzagəla aw.

¹² Kà uwana Zəzagəla avà sifa dziriga gà à azladza, adàh slərəy la ndzədə. Gay uwana atsà à waŋ la paŋaw aŋha la awtày kà la ndzədə, ŋgaha kiya katsakar uwana azuway gay səla nna. uwana aday tsərəh à asasl à adi. Masla kà bokuba katsakar uwana anats asasl ala tsərəh à tsəh zəmaw, uwana asa à dza kà madehəŋ.

¹³ Tatak la ahəŋ ahàd̄ vok à Zəzagəla à adi aw. Tatak gesina uwana adahàŋ kàdazlazla lela la huma aŋha. La huma aŋha la uwana mèdàsəlla à uda tatak uwana mèdfahàhàŋ gesina.

Yesu məŋ Madzahaga gami

¹⁴ Anu la məŋ Madzahaga, uwaga kà Yesu, Kona aŋa Zəzagəla, uwana adà à zagəla à afik. Kà uwaga kà, məwad̄ vok à uda lakəl aŋa azlatatak uwana mèdiŋal gəl à vok ŋgaha məzahanj uwaga la dazuwaya. ¹⁵ Məŋ Madzahaga gami kà, vok ahàmal kà maruw vok à ahəŋ gami. Asà ŋgərpa tsəhay anik anik gesina bokuba aŋami, tapapàt masla, ama atèd̄ à tsakana à abà aw.

¹⁶ Kà uwaga kà: Sàw à waŋ à slaka Zəzagəla uwana avàhàh vok mahamay aŋha à azladza. Mèzà vok à slaka aŋha la lèv tekula, kà anu aŋa maþəzal vok mahamay, ŋgaha kà masla mav à anu dziriga aŋha uwana adàzlaka anu la mok aŋa ŋgərpa!

5

¹ Kəla məŋ madzahaga gesina kà, Zəzagəla atsatsamahani la tataka azladza la abà. Masla afà à ahəŋ kà masla aŋa madfāh sləray aŋa Zəzagəla kà aŋa gəl aŋha, ŋgaha kà masla aŋa mavàl tatak kà aŋa mazəbatàla tsakana lakəl ala.

² Azladza uwana tasəl tetəvi delga aw, ŋgaha la azlauwana tawul tetəvi la tsəh ala kà, məŋ madzahaga kà asəl kakay à madfāh delga la atà mi, kà uwana masla babay kà guþguþ, bokuba atà. ³ Kà madegolay uwaga kà, say atsa anjiz à vəðah kà aŋa tsakana aŋa azladza anik pəra aw, ama kà aŋa gəl aŋha babay. ⁴ Dza azəb vok la gəl aŋha kà magay məŋ madzahaga aw, say Zəzagəla la uwana azàlalla bokuba uwana uwarà azalà Haruna.

⁵ Kiya uwanay la Kristu babay. Masla azəb gəl aŋha la gəl aŋha kà magay məŋ madzahaga aw. Zəzagəla la uwana azalàl, agòdal:

'Kak bəzi gulo, dagay lakana azladza tadasəl kà ndzer.'⁵

⁶ La azlaslaka anik anik aya, la wakità Zəzagəla la abà tagòd kà:

'Kak kadàgay Məŋ Madzahaga aŋa tetuwa bokuba aŋa Melkisadaka.'⁶

⁷ Mok uwana Yesu aləg la gudəŋ la vok kà, masla kà asəl, kà Zəzagəla la maslay kà mawulla à uda la mamətsay, adèval kufa la iyaw tugwi, ŋgaha azà kuda à zagəla. Zəzagəla atsənàŋ, ŋgaha awùlla à uda la mamətsay kà akès gay aŋha. ⁸ Ama ku bà masla bəzi aŋa Zəzagəla

---

⁵ 5:5 5.5 Mahabay 2.7   ⁶ 5:6 5.6 Mahabay 110.4

kà, atàpla kà makəs gay à Zəzagəla ala la ahàl, la mas ŋgərpa.⁹ Mok uwana adadah sləray aŋha kà, apakà masla mabəl azladza, uwana takəs gay aŋha, ŋgaha abèl atà kà aŋa tetuwa.¹⁰ Zəzagəla afà masla à ahəŋ Məŋ Madzahaga bokuba Melkisadaka.

Dahàw haŋkəli

*kà akul aŋa masak tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh
ala aw*

¹¹ Anu la gay lakəl aŋuvaw, kà mapəh à akul lakəl Melkisadaka. Ama zlazlaða kà mapəh à akul, kà uwana sləm aga la akul lakəl aw.¹² Akul lagwa kà, kaslåwwalla vok aŋa magay azlaməna matapla azladza anik, kà uwana kadatapawla azlatatak dagay uwarà, ama kay kà, kasəlaw azlatatak uwaga lela dadàŋ aw kà, akəs vok kà azladza anik tatsawan aŋa matapakulla aya azlatatak uwana katàpawla dagay la madzəka lakəl aŋa gay Zəzagəla. Kasəlaw mazuw tatak may dzəndzaŋga dadàŋ aw, akul kalkal la azlabəza vərna uwana tasa awà dadàŋ.¹³ Ama kəla kà, dza uwana asa awà kà, masla kà bà bəzi vərna, asəl mavàh delga ala la mawisiga dadàŋ aw.¹⁴ Tatak may dzəndzaŋga kà aŋa azlamagol dza tasəl madzugway adagay, atà kà tatapla mavàh tatak delga ala la mawisiga.

6

¹ Tsa kiya uwanay zlà kà, məhàd à huma à gay, mətapla tatak uwana aŋa azlamagol dza, məduwa tatak terənaga, uwana mətapla lakəl aŋa Kristu, mədà à huma à gay la tatak

məŋga, bokuba dza uwana adadzəka matatukw gày, mətatukw aya aw, ama məŋjal à zagəla la madla à huma à gay. Mapàh gay la ləv ala, madħàh azlatatak mawisiga uwana adala dza à mamətsay à abà aya, la madij gəl à Zəzagəla à vok aya, mədàpa à akul aya aw. ² Məslala vok matapakulla matapla akul teraŋa aya aw. Uwaga la uwana batem dziriga, kakay à mapəs gay à dza à vok la mabək atà à ahàl à gəl la sləm aŋa Zəzagəla mi? Ngaha Zəzagəla adàwulla azladza à uda la mamətsay mi, ngaha kakay adàdaha atà seriya à gəl, la kaslə makəd̄ gəl à ahəŋ mi? ³ Məsak azlatatak uwaga gesina, məhad à huma à gay la mazlak anu aŋa Zəzagəla ngaha mədàdəhəŋ kiya uwanay.

⁴ La dziriga ma, kakay akəs vok à azladza uwana tasòkw à tetəvi mawisiga à ama mi? Kay kà, tadtzà à ahəŋ la ufaka aŋa Zəzagəla la abà. Tatàp mavày aŋa Zəzagəla, ngaha taħəżal Masasədok Zəzagəla tekedik. ⁵ Atà tatapəŋ kà gay Zəzagəla kà delga, tatàp maslay anha uwana adàgay la zamana uwana la abà adàsa à wanj. ⁶ Ngaha tawùl à lig, tetəvi la ahəŋ kà mawulla atà à wanj aŋa mapəh gay la ləv ala aw, kà uwana azladza uwanay tatatàsl Kona aŋa Zəzagəla, à ahàf à adi kà masəla tatsèkal magodahay à gəl la dazuwaya.

⁷ Dzùgwàw lakəl aŋa kutso, baŋa iyaw asuw à guf à abà kà, tatak may atsa à uda, ngaha azlaka azlaməna mapəsay, uwaga asal magodahay kà Zəzagəla apis gay à guf uwatà à vok. ⁸ Tekedika la guf la abà kà, atàk la kəsaf mawisiga atsa à uda

la abà, kutso kà tatak deyday. Zwek la huma la gay kà Zəzagəla adàtsafla adàgay mabaþəh gay gà aŋja tetuwa.

⁹ Akul, uwana akul azlaməna gay lèv gulo kà, amiyaka məpəh kiya uwanay kà, məsəl akul, məsəl kà kanəfaw tetəvi delga gà, ŋgaha kà Zəzagəla adabəl akul. ¹⁰ Masla kà dziriga, haday gà, kà sləray aŋkul uwana kadahawwaŋ kà avikan aw, bokuba magoday, uwana kazlakahaw azladeda aŋkul məna gay Zəzagəla, ŋgaha zlakàw atà kiya uwaga aya, ŋgaha uwaga apəhla ala kà: Kawoyaw Zəzagəla. ¹¹ Uwana mətuwal à tsəh kaykay kà, kawadsw vok à uda, kà kadaw à huma à gay kà akul aŋja mabəzal tatak uwana kaduwawwal yewdi. ¹² Asa à anu kà kagaw azlaməna may vok aw, kiya uwaga kà: Gàw kà bokuba azlauwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, tafa manewəŋ aŋjatà kà à Zəzagəla à afik. Atà la uwana tadabəzal tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ.

Uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà, agədīŋ à afik

¹³ Kasəlaw kà, dagay uwarà kà Zəzagəla apəh à Abərahəm à ahəŋ. Mok uwana apəh uwaga kà, afahà akur à ahəŋ la dziriga. Dza la ahəŋ aduwaw Zəzagəla aw. Kà Zəzagəla aŋja mazuwal mawadsw aw, kiya uwaga afahà akur à ahəŋ kà la gəl aŋha. ¹⁴ Agòd:

"Ndzer, gəpis à ka gay à vok, gədàvà à ka mayyi à tsəh ala uwana dza atugway aw."[☆]

¹⁵ Abərahəm awadà lèv ala la tsetsi dadàŋ aŋja Zəzagəla, ŋgaha la mabasij. Kiya uwaga

---

[☆] **6:14** 6.14 1Musa 22.16-17

akudà azlatatak uwana Zəzagəla apèhal à ahəŋ.
16 Banja azladza tazùw mawadçay kà la sləm anja dza mən̄ga uwana aduwa atà. Mawadçay kà uwana adəv à gay la tataka azladza la abà.
17 Gay gà la uwaga à uwana, Zəzagəla azùwal mawadçay. Asàl kà azladza uwana apèh à atà gay à ahəŋ kà, tatsən tatak uwana apèh à ahəŋ kà madagədiŋ à afik. Gay gà la uwaga apèhal à ahəŋ dadàŋ à tatak uwana adavàl, la lig la ahəŋ azùwal mawadçay.

18 Kiya uwaga azlatatak səla la ahəŋ uwana dza aslala vok maþədla aw, uwana Zəzagəla apèh à ahəŋ, ŋgaha la uwana afahàh akur à ahəŋ lakəl anha kà, adfah fida aw, uwana məyahay la slaka Zəzagəla, kà anu anja maþəzal slaka, kà anu anja mahad vok à ahəŋ, uwaga adzərèd anu à uda kaykay, kà anu anja maf manewəŋ gami kà à tatak uwana à tsəh Zəzagəla afà à anu à huma à gay. **19** Tatak uwana məfa manewəŋ gami à afik kà, Zəzagəla akès anu dzəkka, kà anu anja madz à ahəŋ titi la huma Zəzagəla, bokuba kəslah iyaw uwana tawadəŋ à ahəŋ lela la iyaw la abà la gay dərəv. Gay gà la uwaga à uwana, bafta uwana atsàk à slaka tsikasлага, ama afətamalla ala la huma gami, kà anu anja mad à gày à huð gà, à slaka uwana Zəzagəla la ahəŋ. **20** Yesu kà adagay la abatà la huma gami, masla la uwana abəd à huma kà anu, kà uwana masla apàk Məŋ Madzahaga mən̄ga gà, bokuba Melkisadaka adagay məŋ madzahaga anja koksikoksi.

7

Melkisadaka madzahaga aña Zəzagəla

¹ Melkisadaka uwaga uwarà kà agà sufəl aña gudəŋ Salem, agà babay madzahaga la huma Zəzagəla uwana kerkər la afik. La zamana anik Abərahəm ahàd à guvəl, akad azlasufəl anik anik à gay. Mok uwana adawul à waŋ la guvəl kà, Melkisadaka ahàd kà magagamay la masla, apisalla gay à vok. ² Abərahəm avà à Melkisadaka makulo aña kəla tatak uwana azùw la guvəl la abà. Melkisadaka uwaga kà, sləm aňha asal magoday kà, teraňa kà: Sufəl uwana dziriga. Ngaha babay agà sufəl aña lapiya kà uwana agà sufəl aña Salem, ḥgaha Salem asal magoday kà: Lapiya. ³ Dza la ahəŋ asəl baba aňha la iyà aňha bay aw, baməraka azlababa aňha madzidziga bay aw. Məsəl mok mayyay aňha bay aw, amiyaka bà mamətsay aňha babay. Masla agà magagazləлага la Yesu, Kona aña Zəzagəla, kà uwana sləray aña mav tatak aňha akəd gəl à ahəŋ aw.

⁴ Dzùgwàw lakəl aña məŋga aňha tsi. Abərahəm baba gami madzidziga kà, ahəl tatak uwana azùw la guvəl la abà gesina, avàhəŋ ala madziga kulo kulo, aváhal tekula tekula la gay aña kulo kulo gesina. ⁵ Azlaanik la mayyi à tsəh ala Levi kà, məna makad tatak à Zəzagəla la tataka aňatà la abà, atà kà azlamadzahaga aña wakità seriya aña Musa. Tagòd à atà: ‘Dàw à slaka azladza, kà tavàhà à akul tekula la gay aña kəla tatak kulo, kà akul aña madzadzarlaka vok.’ Haday, məsəl kà tabəzəhal tatak uwaga la ahəl

aŋa azladeda aŋatà, bà atà dagay mayyi à tsəh ala aŋa Abərahəm bay. ⁶ Ama Melkisadaka kà agà mayyi à tsəh ala aŋa azlaməna mavàh tatak à Zəzagəla uwaga aw, baməraka la kità bay kà, abəzal tatak la ahàl aŋa Abərahəm. Abərahəm kà masla kà Zəzagəla apəhal azlatatak uwaga à ahàl. Melkisadaka uwaga la uwana apìs gay à Abərahəm à vok. ⁷ Haday, məsəl kà baŋa dza apìs gay à dza anik à vok, kà masla la uwana məŋga. Kità kà, Melkisadaka la uwana aduwà Abərahəm. ⁸ Azlamadzahaga uwana la huđ gày aŋa azlaməna makad' tatak à Zəzagəla, uwana taňəzàh à makulo aŋa tatak la ahàl aŋa azladeda aŋatà tamàtsàhàh. Ama Melkisadaka kà amèts aw, agà la ahəŋ aŋa koksikoksi, bokuba uwana wakità Zəzagəla agod à anu. ⁹ Lagwa məslala vok aŋa magoday kà, Levi uwana abəzàhà tatak la slaka azladza anik kà, atà babay kà tavà makulo aŋa tatak à Melkisadaka suwanj, kà uwana baba aŋha Abərahəm avà tatak à Melkisadaka la gəl aŋha. ¹⁰ Bokuba magoday kà, mok uwana Abərahəm avà tatak à Melkisadaka, kà Levi kà tayyay dadàŋ aw, la lig la ahəŋ mayyi à tsəh ala aŋha avàhal babay. Uwaga adzađanəŋ ala kà Melkisadaka aduwànj huđ gày aŋa Levi gesina la kaykay.

Yesu kà aduwà Melkisadaka

¹¹ Sləray aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la huđ gày aŋa Levi kà, taslala vok kà mahənəŋ ala uwana asa à Zəzagəla aw. Agayŋa taslala vok kà mahənəŋ ala kà, naka delga kà aŋa mas à wanj aŋa Məŋ Madzahaga anik uwana

aduwaŋ Melkisadaka aya aw, naka azlaməŋ madzahaga tagay kà mayyi à tsəh ala aŋa Levi pəra bokuba Haruna. Uwaga kà aga kà la ahàl aŋa madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana tagà la huſ gày aŋa Levi à uwana Zəzagəla avà mapəhay aŋha à azlaməna gudəŋ Isərayel à ahàl. ¹² Baŋa Zəzagəla abədla azlamadzahaga kà, məsəlay bay kà mafàh akur à ahəŋ aŋha abədla vok babay. ¹³ Lagonay kà, məsəl kà tsəhay madzahaga abàdla vok. Masla à Sufəl gami Yesu, uwana məpəhay la abanay kà, asà à uda kà la tsəhay anik. Masla kà tsəhay aŋa Levi aw. Dza la ahəŋ la tsəhay aŋha la abà madzahaga, uwana masla makad tatak aw, ŋgaha à uwana tetuwa adakəd tatak à Zəzagəla, kà tsakana aŋa azladza aw. ¹⁴ Haday, masla à Yesu kà, asà à uda la tsəhay aŋa Yahuda la abà. Mok uwana Musa apàhàh lakəl aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla kà, apàh kà lakəl aŋa tsəhay uwaga aw.

¹⁵ Azlaməna makad tatak la huſ gày aŋa Levi kà, taslala vok kà madla azladza à slaka Zəzagəla aw. Aganay à tatak uwana adzàd̄ gay uwaga ala: Madzahaga anik aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana bokuba Melkisadaka kà adazlaŋalay. ¹⁶ Dza uwatà kà məŋ madzahaga aŋa makad tatak à Zəzagəla la mapəhay aŋa azladza aw. Ama masla kà Məŋ Madzahaga, kà uwana aga la maslay kà madz à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. ¹⁷ Lakəl aŋa dza uwaga tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Kak kà, kadàgay Məŋ Madzahaga aŋa koxsi-

koksi bokuba Melkisadaka.”¹⁸

18 Zəzagəla aþədla azlamapəhay aنجha uwarà, kà uwaga tagà la ndzədə aw, tazlakàh azladza babay aw. **19** Mapəhay aنجa Musa kà aslala vok magən azladza sətaka la huma Zəzagəla aw. Lagonay kà tatak anik la ahəŋ, à uwana adfuwa mapəhay aنجa dza uwaga. Məfa manewən à uwana à afik, avà masəlay kà maz vok à slaka Zəzagəla.

20 Ngaha aya kà: Mok uwana Zəzagəla asal maf Yesu à ahəŋ kà Mən Madzahaga kà, afahà akur à ahəŋ dadəŋ, à mok uwana tsəhay Levi apakà mən madzahaga kà Zəzagəla, afahà akur à ahəŋ kiya uwanay aw. **21** Ama Zəzagəla azùw mawadçay à Yesu la magoday kà:

“Gi, gi Sufəl Zəzagəla gədàbədla tatak uwanay aw: Gədàzuw à ka mawadçay, kà kadàgøy Mən Madzahaga aنجa koksikoksi.”¹⁹

22 Uwanay kà asal magodçay, kà makəs vok slawda uwana Zəzagəla adahəŋ la anu kà, uwaga dəfuwa à gay makəs vok slawda mavyaga uwatà uwarà. Yesu la uwana adzadà tatak uwaga ala.

23 A babay kà tatak anik la ahəŋ aya, kà azlamadzahaga aنجa makad tatak la huđ gøy aنجa azla Levi kà tagäh dəŋ, kà uwana tamətsəh, banja anik adamətsay kà, anik abəđ à slaka aنجha à abà. **24** Ama Yesu kà kiya uwaga aw, masla kà amətsay aw aنجa koksikoksi, sləray aنجa magay madzahaga aنجha kà adakəđ gəl à ahəŋ aنجa tetuwa aw. **25** Kà uwaga à uwana aga la maslay

---

¹⁸ 7:17 7.17 Mahabay 110.4   ¹⁹ 7:21 7.21 Mahabay 110.4

lakəl aŋa tatak gesina kà maþəl azladza uwana tatsa à waŋ à slaka Zəzagəla, kà madegolay masla uwana aga la ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. Abàdəh à huma kà madəv kuða à Zəzagəla kà anu.

²⁶ Masla kà Məŋ Madzahaga uwana məwoyanj. Masla kà tsikasлага, mawisiga aŋha la ahəŋ à masla aw, adfah tsakana aw. Masla kà kiya azlaməna tsakana aw, Zəzagəla afà à fəta à awtày tsikasla. Afà aslələf aŋha à gəl la zagəla la afik, ²⁷ kà aŋa azlamadzahaga anik, uwana kà say takadəy tatak à Zəzagəla kəla mahənay. Baŋa taday kà makadət tatak kà, say takədəy kà aŋa gəl aŋatà dadəŋ, ŋgaha atà aŋa makadəy kà aŋa tsakana aŋa azladza anik. Ama kà aŋa Yesu kà, adfahəŋ kiya uwaga aw. Masla kà, avà kà asik tekula pəra, ŋgaha asla kiya uwaga. Mavày uwaga kà vok aŋha uwana avà.

²⁸ Azlamadzahaga uwana mapəhay aŋa Musa abək atà à ahəŋ kà, tagà kà azladza deydayga. Tadəhəhə tsakana. Ama mok uwana Zəzagəla afāha akur à ahəŋ kà, abədla Kona aŋha à abà kiya Məŋ Madzahaga, uwana akədə gəl aŋha bokuba uwana asal. Adadza à ahəŋ kiya uwanay aŋa koksikoksi.

8

Yesu kà Məŋ Madzahaga gami

¹ Gay uwana aduwà à vok kà aganay: Mədadzəka mapəhay: Məŋ Madzahaga gami uwana adadza madzay la kəslah asik la afik la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl la zagəla, uwana

akor tatak gesina, ² masla kà Məŋ Madzahaga la slaka tsikaslaga, uwana la Zəzagəla la abà. Azlamadzahaga tadahàhà sləray anjatà la gày lukut uwana la aku, ahàl aŋa azladza adahàŋ. Ama slaka uwana Yesu adàh sləray aŋha kà la zagəla, slaka dziriga uwana Zəzagəla adahàŋ.

³ Azlaməŋ madzahaga gesina kà taſbèk atà à ahəŋ, kà atà aŋa mavàh tatak à Zəzagəla, ŋgaha bay kà atà makadsal tatak. Gay gà la uwaga, Məŋ Madzahaga gami akor tatak kà mavày suwaŋ. ⁴ Mədzugw, mok uwana agà la ahəŋ la gudəŋ la vok kà, apakà Məŋ Madzahaga aw. Kà uwana azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəŋ, uwana takàdal tatak bokuba uwana mapəhay aŋa Zəzagəla agòd à azla Yahudiya. ⁵ Azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwaga kà tadahàhà sləray anjatà kà la məŋ gày madəv kuda à Zəzagəla la aku. Ama gày uwaga kà maftsa vok aŋa gày dziriga uwana la zagəla la afik. Mok uwana Musa ahàd kà madàh gày lukut uwatà kà Zəzagəla agòdſal:

“Nərəz lela, ŋgaha hàd, kadaŋal bokuba uwana gəpəhkala la gudəŋ uwanay la afik.”[☆]

⁶ Kətə haſſay, mənəŋjàŋ kà sləray aŋa Yesu Kristu aduwaŋ sləray aŋa azlamadzahaga anik gesina la kaykay, makəs vok slawda uwana akəs anu vok slawda la Zəzagəla, ŋgaha la azladza kà, aduwaŋ makəs vok slawda aŋa uwarà, uwatà bay, kà uwana tatak uwana Zəzagəla apəhàŋ la makəs vok slawda uwanay la abà kà, aduwaŋ azlatatak uwana məbəzal uwarà.

7 Agaynja makəs vok slawda teranjaga agay delga kà, naka Zəzagəla adfah makəs vok slawda anik aya aw. **8** Ama mənənəŋj kà aslə aw, kà uwaga Zəzagəla apəhlə tsakana aŋatà à azladza, ŋgaha agòd à atà:

"Fàw sləm à abà. Zamana anik adàsa à waŋ à uwana gədəh makəs vok slawda mawga la Isərayel, ŋgaha à azladza tsəhay Yahuda.

9 Dagay mok uwana gəkəs ahàl aŋa azlababa aŋatà madzidziga kà masəlla atà à uda la gudəŋ Misəra la abà kà, gəkəs vok slawda la atà.

Ama makəs vok slawda mawga uwana gədàdəhəŋ lagwa, adàgay kà bokuba makəs vok slawda uwatà aya aw.

Tawìsà makəs vok slawda maviyaga ala, à uwana gəsfahàŋ.

Gay gà la uwaga à uwana, gəguwatàla à lig à gay.
Gi Sufəl Zəzagəla aŋkul la uwana gəpəhay kiya uwanay.

10 Makəs vok slawda uwana gədàdəhəŋ la azladza Isərayel la zamana uwatà kà aganay:

Gədàfa à atà mapəhay gulo à ahàl,
Gədàtsetserah mapəhay gulo à ləv aŋatà à tsəh babay.

Gədàgay Zəzagəla aŋatà,
Ngaha tadàgay azladza gulo suwaŋ.

11 Dza la ahəŋ adàda à slaka azladeda aŋha kà matapatàla gay gulo matapay aya aw, Kà magod à atà kà:

Sələw Sufəl Zəzagəla aya aw,

Kà uwana dza gesina tadàsəl gi azlabəziga
baməraka azlamagolga bay.

12 Vok adàhama à gi kà tsakana aŋatà, gədàma-
tsatàŋ ala adàgay.

Gədàfa à atà à ləv à abà aya aw.¹²

Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòd.

13 Uwana Zəzagəla apèh kiya uwanay kà lakəl
anya makəs vok slawda mawga, uwaga asal
magoday kà, uwana acsahàŋ teraŋa kà, apakà
maviya tatak. Məsəl haday kà, tatak uwana
adapaka maviya tatak kà, uwaga kà azlaka dza
aya aw, iyaw aŋha adadəv à gay adagay.

9

Tetəvi delga kà masləkaw Zəzagəla

1 La makəs vok slawda teraŋa la abà kà, mafah
akur à ahəŋ aŋa Zəzagəla la ahəŋ à uwana naka
azladza tasləkaw masla. Agà la ahəŋ babay
slaka uwana azladza tanjàl, kà masləkaway la
aku. **2** Azladza tadahà gày lukut huſ səla, mad
à gày teraŋa slaka tsikaslaga, la gày uwatà la
aku kà fənəs la aku, table la aku, uwana tabèk
kaf aŋa Zəzagəla à afik. **3** La gay gamagày
anya gày uwatà tanəlaŋ ala la bafta kà huſ gày
uwatà kà, slaka tsikaslaga kaykay. **4** Tabèk tatak
maſək ahàf matərsin luwàluwàga à agu. Tafà
sahar aŋa makəs vok slawda à agu la abatà. La
sahar uwatà la abà, tatak may uwana Zəzagəla
aslàlah à ahəŋ la zagəla kà agàh la abà la abatà,
sləm aŋha Manu. Azəva aŋa Haruna uwana
awuratət bay kà, agà la sahar uwatà la abà,

---

¹² **8:12** 8.12 Yeremiya 31.31-34

ŋgaha azlaakur səla uwana Zəzagəla atsetsèral mapəhay kulo an̄ha à adi babay kà agà la abà la abatà.⁵ La sahar uwatà la afik kà, maftsa à vok aŋa azlamalika səla la ahəŋ, uwana asa à atà kà mapəhla à azladza, kà Zəzagəla la ahəŋ la abatà, tabatàhà gogozläh à sahar uwatà à gəl, kà matsak à slaka uwana à ama takad̄ tatak à Zəzagəla kà aŋa mamats tsakana ala. Ama asa à gi kà mapəh gay uwaga à uda lagonay la dazuwaya aw.

6 Mok uwana sləray adadah vok à ahəŋ gesina kà, azlaməna makad̄ tatak tadahàhà sləray anjatà la gày teranjaga la aku koksikoksi. **7** Hud̄ gày masəla kà, say məŋ madzahaga aŋa azlaməna makad̄ tatak à Zəzagəla, la uwana adàh à agu pəra, kəla mavay kà asik tekula pəra adàha à agu, say la anjiz la ahàl kà mav à Zəzagəla, kà aŋa gəl an̄ha, ŋgaha kà, kà aŋa azladza babay kà mamats tsakana aŋa azladza, uwana ala tadahàŋ gesina kà, kà uwana atà azladza asik pəra. **8** Masasədok Zəzagəla apəhanula, kà tetəvi uwana adala dza à slaka tsikaslaga kaykay kà adapəzl vok dadàŋ aw, uwana hud̄ gày matera à lig dadàŋ. **9** UWaga kà maftsa à vok, uwana apəhanula uwaga kà, asal magoday kà azlatatak uwana adapaka vok, la uwaga la mas à waŋ aŋa Yesu uwana tavàh, ŋgaha la uwana takad̄ à Zəzagəla kà aslala vok aŋa mag ləv aŋa azladza uwana tanəfa tetəvi uwaga sətaka aw. **10** Atapatàla kà lakəl aŋa tatak may, ŋgaha lakəl aŋa azlatatak masay, ŋgaha

---

⁵ **9:4** 9.4 2Musa 30.1-6; 3Musa 17.8-10; 5Musa 10.3-5

lakəl aña mapalàh tatak may, ɳgaha lakəl aña azlatatak masay, ɳgaha lakəl aña mapalàh tatak pəra. Uwaga kà azlatatak aña gudəŋ à vok, uwana tadza à ahəŋ kà aña dəŋŋa pəra, tsərəh à uwana Zəzagəla adàbədla azlatatak gesina à ahəŋ.

¹¹ Lagonay kà, ndzer Kristu kà adasa à wanj. Masla kà Məŋ Madzahaga uwana assella azlamapis gay à vok à wanj, la azlatatak delga uwana mədabəzal la ahàl aŋha. Adàh sləray aŋha la gày anik la kay, uwana dəduwa à gay azlagày lukut, uwana tadahàhàŋ uwarà, ɳgaha dzəba aŋha səla aw. Uwaga maŋalayga la ahàl aña azladza aw, Zəzagəla la uwana aŋàl la gəl aŋha, gày uwaga kà la gudəŋ uwanay la vok babay aw. ¹² Ama adàla kà aŋiz aña gəl aŋha à gày la ahàl, ɳgaha avà kà asik tekula pəra, la uwaga la uwana abəlla anu à uda la tsakana gami la abà aña tetuwa. ¹³ Dagay uwarà kà, takàdšal azlabahu ɳgaha la azlakokur, takotsekwàh aŋiz à azladza, uwana azlasətaka la huma aña Zəzagəla aw. Takàsàh vəlik tatàləh à gay, ɳgaha masəka akàl akàlga kà tatsàh à azladza aya babay. Kiya uwaga azladza uwana tawisà mapəhay aña Zəzagəla ala kà, tapakàh sətaka la huma aña mapəhay aña Zəzagəla. ¹⁴ Kayyà, banja kiya uwanay kà, aŋiz aña Kristu aduwaj gesina, kà uwana aŋiz aña Kristu kà dəduwà à gay aña azlatatak asik, kà uwana masla adfahà tsakana aw. Masla kà avà gəl aŋha à Zəzagəla la ndzədə aña Masasədok tsidəŋa, kà anu aña madəh azlatatak mawisiga uwana adala anu à mamətsay à abà aw, ama mədəh sləray aña

Zəzagəla uwana avà à anu sifa adəv à gay aw.

15 Kà uwaga à uwana apakà masla makəsa anu vok slawda la Zəzagəla. Ngaha kà azladza uwana Zəzagəla azalà atà kà, tadàbəza tatak delga uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəŋ, kà atà tadàkoray aŋja koksikoksi. Uwaga adfahàhà vok kiya uwaga kà, kà uwana Kristu amèts, la mamətsay aŋha asùkw azladza à uda la tatak mawisiga aŋjatà uwana la abà tadfahàhàŋ la mok uwana atà la tsəh aŋja makəs vok slawda maviyaga.

16 Məsəl kà dza azuw gày, kà say dza amətsay dadàŋ, la uwana dza azuw gày aŋha. **17** Baŋa dza la sifa kà, mapəhay uwana apəh kà, mavàh tatak kà godega aŋha la ahəŋ dadàŋ aw, say baŋa adamətsay la uwana pəra. **18** Kità bay, uwana Zəzagəla adfahà makəs vok slawda maviyaga baməraka la mawga kà, say la mats aŋiz à vədfah. **19** Dagay uwarà Musa apəh mapəhay aŋja Zəzagəla à azladza gesina dadàŋ. La lig la ahəŋ atsàh aŋiz aŋja azlavəlik, la azlabahu ngaha aho-hocla la iyaw uwana tatacfah. Aslähànì babaslı à ahàl dats babay, ngaha la slewzi aŋja pada tuwanj mativga kize akotsekwàh à wikità aŋja Zəzagəla, ngaha à azladza gesina babay. **20** Ngaha agòd: ‘Uwanay kà aŋiz uwana Zəzagəla akəsla vok slawda la akul. Tsızllàw à makəs vok slawda uwanay à afik’, agòd à akul. **21** Musa akotsekwàh aŋiz à gày lukut babay, ngaha à azlatatak gesina uwana adfahla sləray à Zəzagəla. **22** La mapəhay aŋja Zəzagəla la abà kà, gay məŋga aŋja azlatatak kà, tagahàŋ sətaka kà la aŋiz, kokuda aŋiz kà,

Zəzagəla amàts tsakana à azladza ala aw, say banja anjiz adanəd à vədah.

Anjiz aja Yesu amàts tsakana aja azladza ala

²³ Tetəvi uwana Musa atàpla à azladza dagay uwarà kà, agà kà bokuba maftsa vok aja azlatatak dziriga la zagəla pəra. Naka magəhən azlatatak uwaga gesina tsidənə, kiya uwaga à uwana mapəhay aja Musa apəh. Ama banja kà aja manəfay dziriga kà, asal makədəl tatak uwana aduw anjiz aja azlatatak, uwaga kà mavayuwana Yesu Kristu akəd, avà gəl anha.

²⁴ Məsəl kà masla kà ahàd à huđ gày tsikasлага uwana à agu, azladza tanjàl la ahàl aw. Uwaga kà maftsa vok aja slaka uwana Zəzagəla la abà pəra. Ama ahàd kà à zagəla, à slaka uwana Zəzagəla la ahən, kà masla mawulla anu à tsəh la slaka Zəzagəla. ²⁵ Azlamən madzahaga aja azla Yahudiya tadaħħà à agu à slaka tsikasлага kaykay gà à agu, kà asik tekula kəla mavay, tadaħħà à gày la anjiz la ahàl, anjiz aja gəl anjatà aw. Ama Kristu kà avà kà anjiz aja gəl anha, masla kà avà gəl anha kà asik tekula, awkà asik dən aw. ²⁶ Agaynə agay kiya uwanay, awkà naka asa ɳgərpa mənəga dagay uwana gudən à lig madzəka vok. Ama asà ɳgərpa kà asik dən aw. Asà à waŋ kà asik tekula, nekwa la mok makəd gəl à ahən pəra. Avà vok anha à Zəzagəla kà mazəb tsakana à azladza ləkəl ala aja koksikoksi. ²⁷ Azladza gesina tamətsay kà asik tekula pəra. La lig la ahən kà, kəla uwabeyuwi tada à huma Zəzagəla kà masla madħà à atà seriya à gəl. ²⁸ Kristu kà agà

kiya uwaga babay, asik tekula pəra, asòkw anjiz anha à vədfah kà masla aña mazəb tsakana aña azladza anjuvaw. Adàwula à wañ kà masəla aya. Ama la kaslà uwatà kà, adàsa à wañ kà, kà mazəb tsakana aña azladza aya aw, ama kà maþəl azladza uwana takud masla.

10

¹ Azlamapəhay aña Musa kà, tagà kà maftsa vok aña azlatatak delga uwana tadàsa à wañ la huma la gay pəra. Atà kà azlatatak makəd gəl à ahən aw. Azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak takàcfh tatak à Zəzagəla kà kəla mavay. Azladza uwaga asà à atà maz vok à slaka Zəzagəla la tetəvi uwaga, ŋgaha ma la tetəvi ma uwala makad tatak uwaga apakatàla sətaka la? ² Agayňa tapakà sətaka kà uwana takàcf tatak asik tekula kà, anakə tsakana anjatà kà avikaň, naka takədal tatak aya aw. ³ Ama kiya uwaga aw. Baməraka la makəd tatak uwaga bay kà, tapəhatàla tsakana anjatà kəla mavay. ⁴ Kà uwana anjiz aña azlabahu la azlavəlik la azlakokuraslàla vok kà mazəb atà tsakana anjatà lakəl ala aw.

⁵ Kà uwana mok uwana Kristu asal mas à wañ à gudən à vok kà, agòd à Zəzagəla kà:
"Asa à ka məkad à ka azlatatak aw, baməraka mav à ka azlatatak aw. Ama kafahà à gi, kà gi aña mawulkala.

⁶ Azlatatak uwana takaday aña maþakay la uwana akəs à ka gəl aw, mats anjiz à vədfah kà aña tsakana kà, akəs à ka gəl babay aw. Kawoyaň kà: Makəs gay anják pəra.

⁷ Haday gəgod à ka: Iyay, gi la uwany Zəzagəla, gəda à awtày à gudən à vok, kà gi madəh uwana asa à ka, gədədəhən bokuba uwana tatsetsèr lakəl gulo la wak-ità mapəhay la abà",[☆]

agòdal. ⁸ Gay teranjaga uwana Kristu apèh kà aganay:

"Haday, Zəzagəla gulo, asa à ka kà takad à ka tatak kà mav à ka aw, baməraka mav à ka azlatatak anik bay aw. Asa à ka babay aña mabak à ka azlatatak aw, ɳgaha asa à ka tatsahà à ka anjiz kà mamats tsakana ala babay aña aw."

Apèh uwany kiya uwaga kà, kà uwana azlatatak uwaga tanəfa slaka asik aña mapəhay.

⁹ Agòd: 'Gi la uwany, gəda à awtày à gudən à vok, kà gi aña madəh uwana akəs à kak à gəl.' Uwaga apəhla ala, kà Zəzagəla akweska madz à ahən maviyaga la matsah anjiz à vədah, ɳgaha abədla à abà la mamətsay aña Yesu Kristu. ¹⁰ Kà uwana Yesu Kristu kà, adfahà uwana akəs à Zəzagəla à gəl, avà vok añha deyday, mədàgagay tsikasla la huma Zəzagəla. La azlamənfay anik anik kà, akəs vok aña tetuwa aw.

¹¹ Azlamadzahaga aña azla Yahudiya tadfahahà sləray aňatà kəla mahənay la slaka matsizzla koksikoksi, takədəhahəhal tatak, ama azlatatak uwaga kà aslala vok aña mazəb tsakana aña azladza aw. ¹² Ama Yesu Kristu kà, kà akəd gəl aňha, uwana agà la maslay kà mazəbla tsakana aña azladza gesina aña tetuwa. Ngaha adzà madzay la ahəl kaf aña Zəzagəla lakəl. ¹³ Lagwa

---

[☆] **10:7** 10.7 Mahabay 40.6-8

kà akuday kà kaslà uwana Zəzagəla adàbək azlaməna məzam aňha à tsəh asik aňha.¹⁴ La mav gəl aňha asik tekula apakà azladza aňha ala dzańdzanga la huma Zəzagəla, abək atà à slələf à gəl, apàkatàla sətaka aňja koksikoksi.

¹⁵ Masasədok tsikasla babay kà, apəhanula azlatatak uwaga la dazuwaya, uwaga kà dziriga, agòd kà:

¹⁶ "Sufəl Zəzagəla gami agòd kà: Makəs vok slawda, uwana mədadəhən anina kà, la mok uwatà kà gədafa mapəhay gulo à ləv anjatà à tsəh. Gədətsetser à ləv anjatà à tsəh aya babay."¹⁵

¹⁷ Ngaha agòd aya: 'Gədədzugway lakəl aňja tsakana anjatà à tsəh aya aw, baməraka lakəl aňja azlatatak mawisiga uwana tadehən gesina.'

¹⁸ Tsa baňa Zəzagəla adamats tsakana aňja azladza ala kà, azladza tanəkuđa aňja makad tatak anik anik aya kà mazəbəy mawisiga aňja azladza aw.

Makəs gay Zəzagəla lela

¹⁹ Azladeda gulo, tsa baňa kiya uwanay kà, kà mamətsay aňja Yesu la makəlay aňja anjiz aňha kà anu mənəfa tetəvi delga aňja mad à slaka tsikasлага, uwana Zəzagəla la abà. ²⁰ Yesu akwohà bafta uwatà ala, à uwana məpəh gay aňha uwarà, apəzlla anu tetəvi la uwatà, kà mad à hud gà gà. Uwaga kà tetəvi mawga uwana məbəz sifa la ama. Bafta uwana akwohàj ala kà, asal magoday kà vok aňha, uwana tatatàsl

---

¹⁴ **10:13** 10.13 2Musa 29.38; Mahabay 110.1   ¹⁵ **10:16** 10.16
Yeremiya 31.33

à ahàf à adi. ²¹ Anu la Məŋ Madzahaga uwana af sləm à azlaməna gay Zəzagəla. ²² Kà uwaga à uwana, məf madzugway gami à Yesu à afik aŋja deŋdeŋ, məzà vok à slaka Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana aŋiz aŋja Yesu Kristu adag ləv gami sətaka, ŋgaha adapal anu la iyaw tsidſaŋjaga. ²³ Zəzagəla apèh à anu, kà mav à anu tatak anik uwana apèh à ahəŋ. Məhad à huma à gay la mapəhay la dazuwaya, kà anu aŋja madinj gəl à uwana à vok, Zəzagəla agod: Mədzərùkwàw! ²⁴ Məfà vok sləm, kà anu aŋja madfàh delga koksikoksi. ²⁵ Məkweskà maham gay à vok la slaka gà bokuba aŋja azladza anik, uwana takwesahay aw. Mədzədzhàhà vok ala kà anu, anu dədzuwa à gay uwaga aya, kà uwana kasəlaw, kà kaslà uwana Yesu Kristu adàsa à waŋ kà nekwa à dagay.

²⁶ Baŋa məsəl dziriga aŋja Zəzagəla nəma, masla məda à huma à gay la madfàh tsakana kà, məsəl kà, dziriga, makəd tatak anik adàgay la ahəŋ aya à uwana adàg anu sətaka la huma aŋja Zəzagəla aw. ²⁷ Dza uwana adəhəŋ kiya uwaga kà guba akəs, kà uwana Zəzagəla adàdukwla seriya à gəl, seriya uwaga kà adàgay kà bokuba akàl ŋədəh ŋədəhgə, uwana adàbaþəh azlaməna məzam aŋja Zəzagəla à gay. ²⁸ Kasəlaw kà, baŋa dza uwana awìs mapəhay aŋja Musa ala kà, baŋa azladza səla, baŋa aw makər tatsàl yewdi à vok kà, baməraka takəd babay kà vok, ahamà à azladza kà masla aw. ²⁹ Tsa kiya uwanay la mapəhay aŋja Musa la abà ma, aməraka dza uwana akweska Kona aŋja

Zəzagəla la uwana as ŋgərpa aw ay? Baña adakweska kà Baba, akweska aŋiz aŋa Zəzagəla uwana akəsatàla vok slawda la mapakəŋla tsidaŋa babay, uwaga kà adagofah à Masasədfok Zəzagəla uwana av mapəs gay à dza à vok, dzəba dza uwaga kà, adàsa ŋgərpa kaykay.³⁰ Zəzagəla la gəl aŋha agòd: ‘Gədàpəlay lakəl aŋa azladza uwana takweska gi, gədàwulla à atà ala azlatatak mawisiga aŋatà uwana taðahàgəŋ à vok.’ Ndzer, məsəl kà adàdfah uwana apèh. Agòd aya kà: ‘Gi Sufəl Zəzagəla, gədàdfah seriya à azladza gulo à gəl.’ Apèh uwaga kà la gəl aŋha.³¹ Zəzagəla uwana aga la ahəŋ aŋa koksikoksi, baña adàfah seriya à dza à gəl, ŋgaha anəŋjəŋ kà, azlawla aw kà, zlazladsa kà aŋa dza uwaga.

³² Awul akul à gəl, bokuba uwana agà la akul dagay uwarà, kanəŋjàwwàŋ teraŋa uſaka aŋa Zəzagəla. Kasàw ŋgərpa məŋga la mok uwatà la huma aŋa azladza, ama kabàsàwwàŋ.³³ La azlakaslà anik tatsèk akul magodahay à gəl, la huma azladza aŋuvaw. La azlakaslà anik kazlìw à ŋgərpa à abà la azladza anik kiya uwanay.³⁴ Kagàw la slaka gà la azladza uwana tagà la danay kà Yesu. Mok uwana azladza takàsàh tatak aŋkul, bà la uwaga kà karàbàw, kà uwana kasèlìw kà kadàkoraw tatak anik uwana delga aduwa tatak gesina, ŋgaha uwana adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi.³⁵ Kà uwaga: Dàw à huma à gay, la maf madinjal gəl à vok aŋkul à Zəzagəla à afik, baña kadaw à huma à gay la madehəŋ kiya uwanay koksikoksi kà, kadàbəzaw masik aŋkul məŋga gà.³⁶ Delga kà mabasiŋ aŋkul

agay la ahəŋ, kà akul aŋa madfah uwana akəs à Zəzagəla à gəl, kiya uwaga la uwana kà, kadàbəzaw tatak uwana apəh à akul à ahəŋ.
37 Gay gá la uwaga Zəzagəla agòd:

“Kaslà ŋuv kà, dza uwana adàsa à waŋ kà adà-safay aya aw.

38 Dza uwana adfah dziriga la huma gulo kà, adàdza à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi à barja adinj gi gəl à vok aŋa tsərəh à awtày. Ama baŋa dza awula à lig, masla kà akəs gi à gəl aw.”[✳]

39 Ama anu kà, anu azlaməna mawul à lig kà mazila aw, mëga kà anu azladza uwana tadinj gəl à Zəzagəla à vok pəra. Kiya uwaga kà mədàbəza sifa adəv à gay aw.

11

Məfa madinjəl gəl à vok gami à Zəzagəla à afik

1 Maf gəl à afik, asal magoday kà: magədəŋ à afik à tatak uwana takuday adàpaka à vok tanəŋəŋ la yewdi aw, tadinj gəl à vok kà aga la ahəŋ ndzer. **2** Azladza uwana uwarà tadinj gəl à Zəzagəla à vok, kà kiya uwanay à uwana takəsal à gəl.

3 La madinj gəl à Zəzagəla à vok la uwana məsəlay kà Zəzagəla adfahà gudəŋ à vok la afad gay aŋha. Uwaga asal magoday kà, kəla tatak gesina uwana kanəŋjawwaŋ la gudəŋ la vok kà, Zəzagəla adfahàŋ uwaga la gay aŋha, uwana mənəŋəŋ aw.

[✳] **10:38** 10.38 Habakuk 2.3-4

⁴ Kà uwana Abel afà madiŋ gəl à Zəzagəla à vok, avàl tatak delga gà, dədəsuwa à gay aŋja Kaynu, kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok. Zəzagəla anəŋjà masla kà bokuba dza dziriga la huma aŋha. Abel asèl uwaga kà Zəzagəla akès tatak uwana akèðal. Lagwa kà, Abel adamətsay à uwana Zəzagəla apəh à anu gay lakəl aŋha, kà uwana adiŋ gəl à Zəzagəla à vok à uwana apəh à anu gay lakəl aŋha gotənaŋ.

⁵ Kà uwana Henok afà madiŋ gəl à Zəzagəla à vok à uwana amèts aw, Zəzagəla azəb à zagəla la adi. Dza la ahəŋ anəŋjàŋ aw, Zəzagəla azəb. La wakità Zəzagəla la abà tatsetsèr kà: Mok uwana Zəzagəla aləg mazəb à zagəla kà, masla kà, akès à Zəzagəla à gəl. ⁶ Dza la ahəŋ akəs à Zəzagəla à gəl bokuba madiŋal gəl à vok aw, say məkəs masla dadàŋ, kà uwana baŋa asa à anu maz vok à slaka Zəzagəla kà, say məfa gəl à masla à afik kà aga la ahəŋ. Delga kà dza avàl madzugway aŋha babay, av masik à azladza uwana tayàh masla.

⁷ Kà uwana Nuhu afà madiŋ gəl aŋha à Zəzagəla à vok kà, atsəb sləm à gay aŋha, apəhal lakəl aŋja azlatatak uwana adapaka vok. Azlatatak uwaga kà adanəŋ atà la yewdi aŋha dadàŋ aw, ama akès gay aŋha. Adahà magol kəslah iyaw, bokuba uwana agòðal: ‘Hàd à kəslah iyaw à agu la azlahud gày aŋjak.’ La kità, Zəzagəla atəfà atà. Apəhla ala kà madz à ahəŋ aŋja azladza anik kà agà mawisiga, kà uwana atà kà tadiŋ gəl à masla à vok aw. Masla la gəl aŋha kà, Zəzagəla apakà masla ala bokuba dza dziriga

kà uwana afà gél à masla à afik.

⁸ Kà uwana Abərahəm adìn gél à Zəzagəla à vok, akès gay aŋha à mok uwana: ‘Hàd à gudəŋ anik à abà’, Zəzagəla agòcfal, à uwana asàl mavàl. Ahàd à abatà baməraka asèl slaka uwatà babay aw. ⁹ Kà uwana adìn gél à Zəzagəla à vok lakèl aŋja tatak uwana Zəzagəla apèhal à ahəŋ kà aŋja mavàl, baməraka adagay məlokga bay, amiyaka adzà à ahəŋ la gày uwana la aku tadahàŋ la lukut bay. Isak, Yakuba mayyi à tsəh ala aŋha, uwana Zəzagəla avà à atà gudəŋ uwatà babay kà, tadzà à ahəŋ la gày lukut la aku, bokuba masla babay. ¹⁰ Abərahəm adahàŋ kiya uwanay kà, kà uwana akuda, gudəŋ, uwana Zəzagəla adahàŋ, uwana matatukway gà lela. Masla la gél aŋha la uwana anəh, ŋgaha aŋàləh.

¹¹ Kà madiŋjal gél à vok aŋja Abərahəm à uwana, agà baba aŋja azlabəza gurdza gurdza. Ama mis aŋha Sara ayyàl bəzi zilga, amiyaka masla dəgərga, manatsлага bay. Uwaga apakà vok kà, kà uwana Abərahəm asèl kà Zəzagəla adaha fida aw. Adaha tatak uwana apèh à ahəŋ uwara. ¹² Kà uwana masla kokufa aŋha kà, apakà makoz gurdza gurdza, kaslà aŋja mayyi bəzi adəkàŋ à lig, ama ayyà bəzi tekula, uwana ayyà à tsəh aŋuvaw bokuba azlatsetsiliŋ uwana la zagəla, ŋgaha bokuba wuyyanj uwana la mukwà la tsəh, uwana dza aslala vok aŋja matugway aw.

¹³ Azladza uwaga gesina tadiŋ gél à Zəzagəla à vok, tsərəh à mamətsay aŋatà. Atà kà taþəzà tatak uwana Zəzagəla apèh à ahəŋ aw, ama tasəl kà tatak uwaga adàpaka vok, ŋgaha

taràb kà uwaga. Tapèh la dazuwaya, kà tagà azlaməlokga, slaka madz à ahəŋ anjatà la ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok aw. ¹⁴ Azladza uwana tapèh kiya uwanay kà, tapèhla ala la dazuwaya, kà tayàh slaka kà anjatà. ¹⁵ Tadzùgw lakəl anja slaka uwana tasa à uda la abà aya aw. Agayŋa tayàh slaka uwana tasà à uda la abà kà, naka tabəzà tetəvi mawul à abatà. ¹⁶ Ama aga kiya uwaga aw. Atà tawoyà mayàh slaka uwana aduwajuw uwana tasàkal à ahəŋ la lig, bokuba magodfay kà zagəla, kà uwaga à uwana akès à Zəzagəla à gəl kaykay. Gay gà la uwaga à uwana Zəzagəla azalàtala azlaməna anha la dazuwaya. Nəŋjàwwajuw bokuba uwana adahà à atà slaka à ahəŋ babay tsì.

¹⁷ Zəzagəla apèh gay à Abərahəm à ahəŋ, agòdfal kà: ‘Mayyi à tsəh ala anjak adàguwa à uda la Isak la abà.’ Lagonay kà asàl magur Abərahəm. ¹⁸ ‘Kèd à gi Isak’, agòdfal, ‘Bəzi anjak tekula gà uwaga’, agòdfal. Kà uwana masla adinj gəl à Zəzagəla à vok, azəb bəzi uwatà, adalla à makədfal. ¹⁹ Asèl kà Zəzagəla la maslay kà mawulla Isak à ləv. Hadfay, apakà vok kiya uwanay, Isak kà, agà bokuba mamətsay gà, ŋgaha awulà à uda la mamətsay.

²⁰ Kà uwana adinj gəl à Zəzagəla à vok, à uwana Isak apìs gay à azlabəza anha səla à vok, Esaw atà la Yakuba. Apəhatàla gay uwana adabəza à atà la huma la gay.

²¹ Kà anja Yakuba kà, aga kiya uwanay babay, kà uwana masla adinj gəl à Zəzagəla à vok, la kaslà uwana azlamətsay kà, apìs gay à azlabəza

aŋa Yusufu à vok səla nna, asà à afik, atsızlla à agəla aŋha à gay dzawwa, azləbà Zəzagəla.

²² Kà uwana Yusufu babay kà adinj gəl à Zəzagəla à vok, mok uwana azlamətsay kà, apəh gay à azla Isərayel, agòd à atà la huma la gay, kà tadàsa à uda la gudəŋ Misəra la abà. Tatak uwana anaka tafəhəŋ la azlaaslasl aŋha, à mok uwana adamətsay kà apəh à atà gay aŋha.

²³ Kà uwana azlababa aŋa Musa tadinj gəl à Zəzagəla à vok, mok uwana tayyì Musa kà, tahàdàŋ à ahəŋ təla makər. Tanəŋjàŋ bay kà bəzi kà ahèd, guba akès atà aw, tafà gəl à mapəhay aŋa sufəl məŋga aŋa azla Misəra uwana: ‘Gəkadṣay’, tagòd, aw. ²⁴ Mok uwana Musa adazigənay, asàl kà tazalàlla kona aŋa dugu aŋa sufəl məŋga aŋa azla Misəra aw, kà uwana masla kà adinj gəl à Zəzagəla à vok.

²⁵ Akès kà mas ŋərpa la azlaməna gay Zəzagəla, awkà asàl marabay la azlaməna madàh mawisiga aw, kà uwana tsəhay marabay uwaga kà asafay aw. ²⁶ Ahikà mapəseway aŋa azladza la manəf Kristu uwana Zəzagəla adàfal dzakwa à gəl, kà aduwà ləmana uwana la gudəŋ Misəra gesina. Kiya uwaga à uwana adinj gəl à Zəzagəla à vok, la masik uwana naka masla aval.

²⁷ Kà uwana Musa afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, à uwana asà à uda la gudəŋ Misəra. Sufəl aŋa Misəra apakà ləv, ama guba akès aw. ²⁸ Kà uwana afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, apəhalla ala madəvaday uwana tazalalla Paska. Agòd à azla Isərayel kà tasəfəhàh aŋiz aŋa azlatatak à gamagày aŋatà,

kà malika aŋa Zəzagəla uwana atsàlla mamətsay à waŋ aŋa makad azlamalkwoy aŋatà aw. Kà uwana mamətsay uwaga la ahàl kà aŋa makadla azlamalkwoy à gay.

29 Kà uwana azla Isərayel tafà madzugway aŋatà à Zəzagəla à afik, à uwana dərəv uwana tazalalla dərəv mativga, adəzlla ala la huma aŋatà, bərta, ama azla Misəra kà, mok uwana: ‘Məduw à uda suwaŋ kà’, iyaw akès atà gəl à abà, tuwiz.

30 Kà uwana azla Isərayel tafà madzugway aŋatà à Zazagəla à afik à uwana tanudàhà gudəŋ Yeriko à abà, bokuba uwana Zəzagəla apəh à atà. Mok uwana tanuwìd Yeriko à abà, mavakay mədəf, zlamgam aŋa gudəŋ abàzl à ahəŋ gesina.

31 Kà uwana Rahab, mis masla mazaň zil gà, afà madzugway aŋha à Zəzagəla à afik, ŋgaha akès azlaməna matsəb sləm à mtəga aŋha, ahàd à atà à ahəŋ, kà uwana mok uwana azlaməna gudəŋ Isərayel takàd azladza uwana takweskà gay Zəzagəla kà, tasakà masla kà makəd̄ay.

32 Mana gəslala vok aŋa mapəhay lakəl aŋa azladza anik ma? Dabaray la ahəŋ aw, kasla la ahəŋ kà mapəh à akul lakəl aŋa Gideyyon, Barak, Samson, Yafet, David, Samuyel bokuba aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl anik anik aŋa Zəzagəla aw. **33** Kà uwana tadìŋ gəl à Zəzagəla à vok, à uwana tapàh guvəl la azladza gudəŋ anik, ŋgaha tadławà atà, takòr azladza la tetəvi aŋha, tabəzà tatak uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəŋ, takàs, ŋgaha tatsákàh à gay aŋa azlasikalaveri à ama, kà

madshà à atà amik à vok aw. ³⁴ Tamàtsàhà akàl uwana ala ababèhà gəmgagəm. Mok uwana asà à azladza kà makad atà la katsakar bay kà tatàf. Tagà la ndzədəa aña gəl aňatà aw, ama Zəzagəla avà à atà maslay. Tapakàh azlaməna guvəl mən̄ga, tadsawà azlaməna guvəl məlokga, azlaməna guvəl uwatà tahòyàh atà à ahàl. ³⁵ Kà uwana azlamis tadìj gəl à Zəzagəla à vok babay, à uwana tanən̄ja azladza aňatà mamətsay gà, uwana tawùl à uda.

Azladza anik tasàhàh ńgərpa aňuvaw. Agayňa tadìj asik à gay aña Zəzagəla à gəl kà naka tasakà atà, ama takès tetəvi aña matəfay aw. Takès mamətsay à ńgərpa à abà pəra, kà Zəzagəla aña mawulla atà à uda la mamətsay, ńgaha kà atà aña mabəz sifa dađuwa à gay uwanay. ³⁶ Azladza anik kà, tatsàk atà mago-dahay à gəl, ńgaha taslähàhà atà ala. Tawà-dàhà atà la mazakazak, tadarwàh atà à danjy, tabasàhàj kiya uwaga. ³⁷ Azladza anik takad atà la akur, azladza anik tanatsàhà atà ala denela denela, azladza anik takad atà la katsakar. Azladza anik aya gày aňatà agàh la ahən̄ aw, tauguzàhàh kəla slaka gesina, tagàh azlaməna kuda tadarwàh kà zlap à vok. Azladza tatərəbəhàh atà, ńgaha tacfaha à atà mawisiga à vok. ³⁸ Tadzàh à ahən̄ la kəsaf la abà, ńgaha la gudən̄ la afik, tahanàh à tsakur à agu la azlaafək uwana talàh. Azladza uwaga kà, azladza delga. Akès vok kà atà aña madz à ahən̄ la mawisiga la abà aw.

³⁹ Azladza uwaga gesina kà, takəsà Zəzagəla à gəl, kà uwana tadìj gəl à masla à afik. Ama atà

kà tabəzà tatak dzəba aŋha səla aw gà, uwana Zəzagəla apèh à azladza aŋha à ahəŋ, uwaga kà Yesu. ⁴⁰ Kà uwana Zəzagəla agòd à anu gesina kà, naka avà à anu tatak uwana aduwā uwanay. Masla kà asàl mahən atà ala, uwatà kokudà aŋjatà pəra aw, say anu gesina gami la slaka gà.

12

Zəzagəla Baba gami

¹ Kà aŋami kà, azladza uwaga gesina tahamà anu à adi, tapəhanula madiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay, kà uwaga delga kà məkəs kà tetuwa azlatatak uwana adala à anu à gay à ahəŋ kà mad à huma à gay la azlatatak mawisiga, uwana akès anu à ahəŋ, məhoy bokuba uwana Zəzagəla agòd à anu, kà mahoyay, məya vok aw. ² Mənəŋ à huma à slaka Yesu, kà uwana masla afahəŋ kà anu aŋa maf madzugway gami à masla à afik, masla la uwana adàla anu tsərəh à makəd gəl à ahəŋ. Masla akès kà makəd à ahàf à adi, ziruwi akès kà mamətsay à ahàf à adi aw, kà uwana adzùgw lakəl aŋa marabay uwana Zəzagəla adàvàl. Lagonay kà adadza madzay la ahàl kaf aŋa Zəzagəla, akoray lakəl aŋa tatak gesina.

³ Mədzugw lakəl aŋa Yesu uwaga, kakay azladza mawisiga tapəsèw tak ma? Bokuba uwana abasà magol ŋgərpa uwana tadahàllàŋ à vok kà, mədzugw lakəl aŋha kà anu aŋa maruw vok à ahəŋ aw, ŋgaha kà akul aŋa may vok aw. ⁴ Haday, akul kà, pàw slagəla la tsakana, ama dza la ahəŋ la tataka aŋkul adamətsay dadàŋ kà

uwaga aw. Kità ma, kà mana karùwàw vok à ahəŋ ma? ⁵ Avika akul azlagay uwana Zəzagəla adzərèdfàhla akul ala ay? Azalaàkulla azlabəza anha.

'Bəzi gulo, banja Sufəl Zəzagəla atapakla à azlanjərpa kà, kazəb uwaga bokuba tatak deyday aw. Banja agur kà, kà kararabla aw.

⁶ Zəzagəla awula matsihila kà à dza uwana awoyaŋ. Dza uwana adapaka bəzi anha la uwana atsetsihəŋla.'[◊]

⁷ Kità kà, say kaslawwal vok mas ŋərpa kà akul anja matapla tatak ala uwaga la abà. Ngərpa uwaga apəhla ala, kà Zəzagəla adakəs akul bokuba azlabəza anha. Bəzi la ahəŋ baba anha awulalla matsihila aw tatakay? Awanj, aga la ahəŋ aw. ⁸ Zəzagəla adfəhəŋ kiya uwaga gesina la azlabəza anha. Kiya uwaga banja atàpakulla à ŋərpa aw, kà kasəlaw kà akul azlabəza anha aw, akul azlabəza gəl gaw. ⁹ Tatak anik la ahəŋ aya, azlababa gami la gudəŋ la vok tatàpanula matsihila, məkəs gay anjatà, ŋgaha ma sakoraka Baba gami uwana la zagəla la afik ay? Banja məsləkaw gay anha, adàvà à anu sifa adəv à gay aw. ¹⁰ Azlababa gami la gudəŋ la vok kà tatàpanula kà anja kaslə ŋuv, bokuba uwana akəs à atà à gel. Ama Baba gami uwana la zagəla kà tatàpanula, kà anu maham gay à vok la tsikasla anha la abà anja koksikoksi. ¹¹ La kaslə uwana tatàpanula uwaga kà aza à anu, uwaga kà akəs anu à gəl bokuba dal tatak aw. Ama banja ŋərpa

---

[◊] **12:6** 12.6 Job 5.17; Haŋkəli 3.11-12

adada à lig, azlauwana tatapla tatak la abà la abatà kà, madz à ahəŋ aŋjatà kà adahəd̄ay la lèv tələmmaga.

Məkweska vok mahamay uwana Zəzagəla atapanula aw

¹² Tsa baňa kità kà, bìyàw ahàl aŋkul ala, ŋgaha bâyàw azlaasik guþguþga ala babay aya.[◊]

¹³ Azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, azlaguþguþga, kiya uwaga kà nəfàw tetəvi tərraga, kà asik aŋkul aŋja mapiyay à tetəvi la tsəh ala aw, kà aŋja uwaga kanəfaw Zəzagəla lela, kà azlauwana azladeri aŋja mawur ala kəla.

¹⁴ Wàd̄aw vok à uda ŋgaha kà lapiya aŋja madz à ahəŋ la akul la abà la azladza gesina. Wàd̄aw vok à uda, akul babay, kà akul aŋja magay sətaka la huma Zəzagəla, kà uwana baňa dza aga tsid̄aŋa, awkà, adànəŋ Zəzagəla aw.

¹⁵ Dahàw haŋkəli kà dza aŋja makweska mapis gay à vok aŋja Zəzagəla aw! Dahàw haŋkəli babay kà dza la tataka aŋkul la abà aŋja magay dəhakak aw, aŋja kità aw kà, adala dəhakak à azladza anik à vok babay. ¹⁶ Dahàw haŋkəli kà dza aŋja magay mabila gâ aw, kà masla aŋja makweska azlatatak delga aŋja Zəzagəla bokuba Esaw, uwana akweskà magay malkwoy aŋha gesina, kà mabədla tatak may à gay aŋja mavakay tekula. ¹⁷ Kasəlaw kà la lig aŋja uwaga la ahəŋ kà, asal kà baba aŋha akəs aw. Atuw babay, ama dabaray la ahəŋ kà mabədla tatak uwana adahàlànj à ahəŋ aya aw.

[◊] **12:12** 12.12 Yesayya 35.3

18 Sèlàw, kà slaka uwana akul katsizllaw à abà la huma Zəzagəla kà, uwaga kà bokuba gudəñ Sənayyi, kiya aña azla Isərayel uwana tatsazllàh à abà uwarà. Taslala vok aña madəbani gudəñ uwatà la ahàl aw. Tanañàhà akàl uwana ababəhàh la afik ḥadzaña ḥadza mələs agàh tabadamma, tanañàhà kular. **19** Tatsənà matsənay aña mazlazlıñ ḥgaha tatsənà kuda aña Zəzagəla kà Zəzagəla aña mabadatàma aya aw.^{12:19} **20** Kà uwana tatak uwana apəh à atà kà aduwà ndzəda anjatà. Agòd à atà kà: ‘Baňa dza adəbani gudəñ uwanay amiyaka bà tatak fəta adəbani kà, kədaw la matsahay la akur!’ **21** Azlatatak uwana tanəñjàñ la abatà ararabàh atà la kaykay. Musa la gəl aňha agòd: ‘Guba aza à gi, gəsukulay.’

22 Ama kà aňkul kà kiya uwanay aw, akul kà kazàw vok à slaka gudəñ uwaga à uwana sləm aňha Siyon, la abatà gudəñ aña Zəzagəla uwana la sifa. Tazalalla Urusalima: Gudəñ la zagəla la afik. Azlamalika aňuvaw tahamà gay à vok la abatà, dza aslala vok aña matugway aw, dəmdadəm. **23** Akul la maham gay à vok aña azlabəza aña Zəzagəla la abà, uwana tahàb madəvaday, Zəzagəla adatsetser sləm anjatà à wakità aña sifa aña azladza à abà. Kabəzàw à huma anjatà uwana atà dziriga la huma Zəzagəla, ḥgaha Zəzagəla masla la uwana masla seriya aña azladza gesina. Ngaha apakatàla sətaka. **24** Kasàwwàj à slaka Yesu, kà masla la uwana Zəzagəla adfahàj makəs vok slawda

---

^{12:19} 12.19 2Musa 19.16-22; 5Musa 5.22-27

mawga la azladza aya, Akul kazàw vok à wanj kà makotsekw akul anjiz aña Yesu, uwana apakà-kulla sötaka. Anjiz uwaga apèh à anu lakèl aña tatak uwana adufwanj gesina, anjiz aña uwana Abel apèh à anu.

²⁵ Tsa baña kiya uwanay kà: Dahàw haŋkèli, kakwesàwkà panjaw aña Yesu aw. Zamana uwarà kà azladza takweskà kà matsèb slém à dza uwana apèhatàla mapəhay aña Zəzagəla la vədfah. Kiya uwaga tabəzà dabaray kà matəfay la ŋgərpa la abà aw. Anu uwana mətsèb slém à kuda aña Yesu, uwana asà à ahəŋ la zagəla aw, baña məkweska kà, mədàslala vok aña matəfay la abà aw. ²⁶ Zamana uwarà kà, mabadma aña Zəzagəla abəlakàhà kutso, ama lagonay kà apèh à ahəŋ kà: ‘Asik tekula aya gədàbədla gudəŋ à vok la zagəla babay.’ ²⁷ Gay uwaga: Asik tekula aya, apèhanula kà dèwdèw tatak uwana adahàŋ adàbəlaka vok, ŋgaha adàzahla, kà azlatatak uwana abəlaka vok aw aña madz à ahəŋ tsərəh à awtày.

²⁸ Kiya kà, kikay məgod à Zəzagəla kà uwana avà à anu makoray uwana abəlaka vok aw. Məzləba Zəzagəla bokuba uwana akəsal à gəl, məsləkaw, ŋgaha məhoy yewdi anha, ŋgaha mədəha sləray anha bokuba uwana ahədəl à adi. ²⁹ Haday gà kà, Zəzagəla uwana mədəval kuđa kà masla kà bokuba akàl, uwana ababəh tatak uwana à gay, akəsà gəl anha aw.

13

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹ Akul uwana akul azladeda la Kristu la abà, dàw à huma à gay la mawoy vok kà akul à akul. ² Avika akul aŋa makəs azladza anik aw, azladza anik tadahàŋ kiya uwaga, takès azlaməlok dza, ŋgaha azlaməlok dza uwaga kà azlamalika. Uwala tasèl atà aw. ³ Dzùgwàw lakèl aŋa azladza uwana la daŋay, gàw kà bokuba akul nna, la uwana kadzàw à ahəŋ gesina la slaka gà. Dzùgwàw babay lakèl aŋa azladza uwana tasà atà ŋgərpa, bokuba uwana kasàw ŋgərpa la slaka gà akul nna.

⁴ Kasaw gay lakèl aŋa mis la zil aŋha. Kak mis kazař zil aw. Kak zil kaðaha à gəl gaw babay aw. Sèlàw kà Zəzagəla adàcfah seriya à azladza uwana à gəl, tadehəŋ kiya uwaga, ŋgaha adàcfah seriya à azladza mabilaga à gəl gesina.

⁵ Kawoyaw sili péra aw. Delga kà tatak uwana kakoray asla akul, karabawwal la kəl, kà uwana Zəzagəla: ‘Kadàvika gi aw, gədàməlkala díkidiki aw.’ ⁶ Gay gà la uwaga, kəla uwabeyuwi awad vok à uda, kà kəla dza anik gami aŋa magoday kà:

‘Sufəl masla kà uwana azlaka gi,
Guba akəs gi, kà tatak anik aya aw.
Ma dza asik aðahgən aya ma?’[†]

⁷ Dzùgwàw lakèl aŋa azladza uwana tadàla akul la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. Teranja uwana tazàkulla gay Zəzagəla. Dzùgwàw lakèl aŋa madz à ahəŋ aŋatà la mamətsay aŋatà uwana tamàts. Dìŋàw gəl à Zəzagəla à vok bokuba aŋatà uwana tadiŋjal gəl à vok. ⁸ Bokuba Yesu uwana dagay uwara, lakana bay bà masla,

---

[†] **13:6** 13.6 Mahabay 118.6

masla aya adàbədla vok aw, adàdza à ahəŋ uwaga aŋja tsərəh à awtày. ⁹ Dahàw haŋkəli kà uwana azlatsəhay dza anik tapahla azlatatak anik ala gərgər. Zlahaw tadàzakulla tetəvi à adi. Tadàgoday: ‘Nəfàw azlatatak anik la azlamapəhay anik lakəl aŋja mazuw tatak may, kà ləv aŋkul aŋja magay ndzədəa ndzədə.’ Kadàtsəbaw sləm à uwana tadàpəhay aw, kà uwana uwaga kà mapəs gay vok aŋja Zəzagəla, uwana adzadzanj ləv aŋja azladza ala kà uwaga kà la tatak may aw. Akəs vok, kà apaka vok kiya uwanay: Azladza uwana tanəfa mapəhay kà madegolay tatak may kà, tadàbəza tatak delga gà aŋja mapəhay uwaga tetuwa aw.

¹⁰ Yesu Kristu avà vok aŋha deyday, tekedika azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋja azla Yahudiya, uwana takàcfàhàh tatak la gày lukut la aku kà, mav vok aŋja Yesu uwana avà vok aŋha kà, akəs à atà vok aw. ¹¹ Kasəlaw ndzer kà, banja məŋga aŋja azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋja azla Yahudiya ats aŋiz kà aŋja mav à Zəzagəla kà, adà à gày, kà la aŋiz la ahàl pəra, à slaka tsikasla kaykay gà, ŋgaha gəl sləb gà uwana kà tazəb à uda la hud gudəŋ kà madla matəl gay. ¹² Yesu kà kiya uwaga babay à uwana takəd à lig gudəŋ Urusalima à uda. Kiya uwaga asà ŋgərpa bay la ahàf la adi kà masla aŋja mazəb tsakana à azladza lakəl ala la aŋiz aŋha. ¹³ Tsa banja kiya uwanay zlà kà, mədzà à ahəŋ bokuba aŋja Yesu uwana adzà à ahəŋ zlà, məhàd à uda à slaka aŋha. Ngaha tapəsew anu la slaka gà la masla. ¹⁴ Kà uwana anu la gudəŋ uwana adàdza à ahəŋ

aŋa koksikoksi aw. Məfà madzugway gami à gudəŋ aŋa Zəzagəla uwana à afik adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi. ¹⁵ Kità kà, məzləba Zəzagəla aŋa koksikoksi, kà uwana Yesu adahàŋ kiya uwanay kà, mahabay uwana məzləbla kà apaka bokuba tatak uwana məkədfal. La dzəba gà uwanay, gay gami adazləb sləm aŋha koksikoksi la huma azladza. ¹⁶ Dahàw delga à azladza anik, vähaw uwana kakoraw la azladza anik. Gay uwaga kà avika akul aw, kà uwana tsəhay mavay uwaga la uwana akəs à Zəzagəla à gəl.

¹⁷ Høyaw yewdi aŋa azlaməŋga aŋkul, kèsaw gəl à vədfah la huma aŋatà, kà uwana tafà akul sləm, kà uwana tadàpəhay lakəl aŋkul la huma Zəzagəla lakəl aŋa tatak uwana tanəfla akul. Baŋa kà, kèsaw gay aŋatà, tadàdfah sləray aŋatà la marabay. Tsa baŋa kità aw kà, tadagay la mapak ləv gəl. Baŋa atà la mapak ləv gəl kà, adakəs akul vok tetuwa aw.

¹⁸ Dàw à huma à gay la madəv kuda à Zəzagəla kà masla aŋa mazlak anu. Məsəl kà seriya akəs anu deyday aw, məwoya madehəŋ kà uwana delga koksikoksi pəra. ¹⁹ Uwana gənavà akul kaykay kà, dəvəw kuda à Zəzagəla, kà la masla aŋa mav à gi tetəvi kà mawul à slaka aŋkul katskats.

Gay makəd gəl gəl à ahəŋ

²⁰ Zəzagəla uwana av lapiya à azladza à ləv aŋatà à tsəh, awùlla Yesu à uda la mamətsay, adahàŋ bokuba məŋga aŋa masla manəŋla azlatuwaŋ, uwana afà anu sləm. Kà uwana aməts kà aŋami, anu azlatuwaŋ aŋha. Zəzagəla azəb aŋiz

aŋha, akəsà anu la vok slawda mawga, uwana adəv à gay aw. **21** Tsa banja kità kà, Zəzagəla avà à akul ndzədə, kà akul aŋa madfāh uwana akəsal à gəl, kà masla aŋa madfāh sləray aŋha la anu la abà la ndzədə aŋa Yesu Kristu, kà anu aŋa mapakay bokuba uwana asal. Mazləfbay aga la Yesu Kristu aŋa koksikoksi. Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

22 Azladeda gulo, gətsetser akul wakità uwanay, kà madzərəcfàhàkulla, ŋgaha bay, gətsetser akul kà ŋuv pəra. Haday, gəgod̊ à akul, kà akul aŋa makəs azlagay uwanay à gəl aŋkul.

23 Sèlàw kà, deda aŋkul Timotawus kà, aga la daŋay aya aw, tadùwal gəl adagay. Banja abəz gi à vok katskats kà, gədàdalla à awtày la tsəh, à mok uwana gədàda à awtày à slaka aŋkul.

24 Dahàw ‘Ayyi’ gulo, à azlaməna manəŋla akul. Ngaha la azladza anik aŋkul babay. Azlaməna madinjal gəl à Yesu à vok la gudəŋ Italiya tafahakulla: ‘Ayyi’ babay.

25 Vok mahamay aŋa Zəzagəla aga la akul gesina. Amen.

**Wakità Zèzagəla Wakità Aŋa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakità Zèzagəla Wakità Aŋa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974